

شماره چاپ ۵۵۲

شماره ثبت ۳۴۱

دوره دوازدهم - سال دوم

تاریخ چاپ ۱۴۰۴/۸/۱۴

یک شوری

طرح رفع موانع و توسعه اقتصاد رومی (دیجیتال)

کمیسیونهای ارجاعی

اصولی:	اقتصادی
فرعی:	ویژه - صنایع و معادن - عمران

معاونت قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۱۲۶ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

اقتصاد رقومی به‌عنوان یکی از محرک‌های اصلی رشد و نوآوری در سراسر جهان، نقش بسیار مهمی در تحول اقتصادی و اجتماعی کشورهای مختلف ایفا کرده است. در دهه گذشته استفاده از فناوری‌های رقومی در بسیاری از بخش‌های اقتصادی و اجتماعی محدود بود و تنها در برخی از صنایع خاص مورد استفاده قرار می‌گرفت. اما امروز، اقتصاد رقومی به یک بخش کلیدی از تجارت، آموزش، خدمات عمومی، و حتی روابط اجتماعی تبدیل شده است. در این راستا، بسیاری از کشورها با سرعت فراوان در حال ساخت زیرساخت‌های رقومی و پیشبرد قوانین و مقررات برای حمایت از کسب‌وکارهای رقومی هستند تا در این عرصه از رقابت جهانی عقب نمانند.

در ایران نیز، با وجود تلاش‌های فراوان در زمینه توسعه اقتصاد رقومی، موانع قانونی، زیرساختی و نظارتی متعددی برای کسب‌وکارهای فعال در اقتصاد رقومی وجود دارد. در همین راستا، توجه به رفع موانع قانونی و اجرایی پیش روی کسب‌وکارهای رقومی، به‌ویژه در عرصه‌هایی چون سکوها، داده، خدمات مالی رقومی، و نظارت‌های دولتی ضروری است. بر این اساس بایستی توجه داشت که هم‌زمان با توسعه این فناوری‌ها، حفاظت از حریم خصوصی، مقابله با تهدیدات سایبری و حمایت از رقابت عادلانه باید در اولویت قرار گیرد.

وضعیت جهانی اقتصاد رقومی و قانون‌گذاری آن

امروزه کشورهای مختلف جهان به‌ویژه کشورهای پیشرفته، برای حمایت و تقویت اقتصاد رقومی به تصویب قوانین و مقررات خاص پرداخته‌اند. به‌طور کلی، سیاست‌ها و قوانین مرتبط با اقتصاد رقومی در سطح بین‌المللی به سه بخش عمده تقسیم می‌شوند:

۱. حمایت از کسب‌وکارهای رقومی و سکوها

کشورهای اتحادیه اروپا، ایالات متحده آمریکا، بریتانیا و امارات متحده عربی همگی در حال تقویت قوانین خود برای پشتیبانی از کسب‌وکارهای رقومی هستند. در اتحادیه اروپا، به‌ویژه، قوانین و دستورالعمل‌هایی به تصویب رسیده‌اند که بر اساس آن، سکوها و کسب‌وکارهای رقومی موظف به رعایت مقررات سختگیرانه در زمینه رقابت، حفاظت از داده‌ها، و جلوگیری از انحصار هستند.

۲. حمایت از داده و حفظ حریم خصوصی

کشورهای پیشرفته همچنین به تدوین قوانین حفاظت از داده‌ها پرداخته‌اند. اتحادیه اروپا با مقررات **GDPR** (قانون عمومی حفاظت از داده‌ها) به‌عنوان یکی از پیشگامان در این حوزه شناخته می‌شود. این قوانین در کشورهای مختلف با نظارت‌های دقیق بر نحوه استفاده از داده‌های کاربران و کسب‌وکارهای رقومی، امنیت اطلاعات را در کنار توسعه فناوری‌های نوین تضمین می‌کنند.

۳. ایجاد زیرساخت‌های رقومی و خدمات مالی رقومی

برخی کشورها مانند ایالات متحده و بریتانیا در حال تکمیل زیرساخت‌های مالی و خدمات بانکی رقومی هستند تا کسب‌وکارهای رقومی بتوانند به راحتی تراکنش‌های مالی را انجام دهند. این کشورهای پیشرفته همچنین به‌ویژه در عرصه فین‌تک (فناوری مالی) اقداماتی جدی در راستای ایجاد بسترهای مناسب جهت رشد استارت‌آپ‌های رقومی در دستور کار قرار داده‌اند.

در سطح جهانی، بسیاری از کشورهای پیشرفته به تنظیم قوانین و تدوین سیاست‌های مشخص برای حمایت از اقتصاد رقومی پرداخته‌اند. در این راستا، برخی از رویکردهای جهانی به شرح زیر است:

- **اتحادیه اروپا:** با تصویب «مقررات بازارهای دیجیتال» و «مقررات خدمات دیجیتال»، پلتفرم‌های بزرگ باید خود را ملزم به عدم خودترجیحی، بازنگه‌داشتن API و شفافیت حذف محتوا کنند تا رقابت سالم تضمین شود.

- **ایالات متحده آمریکا:** از طریق «فرمان اجرایی ۱۳۹۶۰» توسعه هوش مصنوعی در دولت فدرال را به سمت ایمنی و اعتماد سوق داده‌اند و با دستورالعمل‌های FTC، الگوریتم‌ها و محافظت از مصرف‌کننده در خدمات دیجیتال را تحت نظارت قرار می‌دهند.

- **بریتانیا:** در «قانون اقتصاد دیجیتال ۲۰۱۷» دسترسی به داده‌های حکومتی و زیرساخت پهنای باند را تسهیل کرده و در «راهبرد ملی داده» به اشتراک‌گذاری داده‌های عمومی برای نوآوری می‌پردازند.
- **سنگاپور:** با برنامه «Smart Nation» زیرساخت‌های IoT و دولت دیجیتال را ایجاد کرده و در «قانون حفاظت از داده‌های شخصی» (PDPA) تعادلی بین نوآوری و حریم خصوصی برقرار می‌کنند.
- **استرالیا:** سند «راهبرد اقتصاد دیجیتال ۲۰۳۰» را برای تأمین امنیت سایبری، توانمندسازی SME ها در فضای دیجیتال و ارتقای مهارت نیروی کار تدوین و اجرا می‌کند.
- **ژاپن:** با «قانون ارتقای اقتصاد دیجیتال» و تأسیس «آژانس دیجیتال ملی»، به ساده‌سازی مقررات و همگرایی خدمات الکترونیکی در سطح دولت و بازار می‌پردازد.
- **کانادا:** قانون اجرای منشور دیجیتال را برای تشویق به داده‌باز، حفاظت از حریم خصوصی و تعریف قواعد بازارهای دیجیتال تصویب کرده است.
- **امارات متحده عربی:** در «استراتژی اقتصاد دیجیتال ۲۰۳۱»، با توسعه زیرساخت ابری، بلاک‌چین و ایجاد مناطق آزاد فناوری، زمینه جذب سرمایه‌گذاری خارجی و نوآوری در فین‌تک و کریپتوکرانسی را فراهم آورده است.

وضعیت ایران در حوزه اقتصاد رقومی

در ایران، علی‌رغم اقدامات صورت گرفته در زمینه توسعه اقتصاد رقومی، چالش‌ها و موانع متعددی وجود دارد که مانع از رشد سریع این حوزه می‌شوند. مشکلات عمده‌ای که در این زمینه مشاهده می‌شود عبارتند از:

۱. تعدد و تداخل نهادهای تنظیم‌گر

در حال حاضر، تعدد رگولاتورهای مربوط به اقتصاد رقومی در ایران باعث شده که بسیاری از کسب‌وکارهای رقومی با چالش‌هایی در زمینه مجوزها، نظارت‌ها و هماهنگی‌های بین دستگاهی مواجه شوند.

۲. موانع قانونی و اجرایی برای کسب و کارهای رقومی

قوانین موجود، از جمله قانون تجارت الکترونیکی، با وجود کمک به شکل‌گیری کسب و کارهای رقومی، نیازمند به‌روزرسانی‌های متعدد هستند. مشکلاتی نظیر فقدان چارچوب قانونی مشخص برای پلتفرم‌ها، به‌ویژه پلتفرم‌های جدید و هوشمند، مانع از رشد و توسعه این نوع کسب و کارها می‌شود.

۳. دسترسی محدود به داده‌های کلان و زیرساخت‌های پردازشی

به‌دلیل نبود زیرساخت‌های مناسب پردازش داده و دسترسی محدود به داده‌های کلان، بسیاری از کسب و کارهای رقومی نمی‌توانند از پتانسیل‌های موجود به‌طور کامل استفاده کنند.

۴. پشتیبانی ناکافی از نوآوری و سرمایه‌گذاری

در ایران، به‌ویژه در زمینه‌های پیشرفته فناوری، کمبود حمایت‌های مالی و سرمایه‌گذاری در بخش‌های نوآورانه باعث ایجاد مشکلاتی در تأمین منابع برای کسب و کارهای رقومی شده است. همچنین، حمایت‌های کافی برای شرکت‌های دانش‌بنیان که می‌توانند موتور محرکه اقتصاد رقومی باشند، وجود ندارد.

۵. عدم اجرای قوانین و مقررات

با توجه به وجود قوانینی که اجرای آنها می‌تواند زمینه توسعه اقتصاد رقومی فراهم نماید، متأسفانه یا اجرا نشده و یا اجرای حداقلی داشته است. لذا الزم است در مصوبات جدید (قوانین و مقررات) ضمانت اجرای آنها دیده شود تا در صورت عدم اجرا و یا تعبیر و اجرای اشتباه، بتوان موضوع را از مسیر سریع‌تری پیگیری نمود. این مهم موجب می‌گردد بتوان به اهداف تعیین شده در حوزه اقتصاد رقومی رسید.

ضرورت قانون‌گذاری برای رفع موانع اقتصاد رقومی

با توجه به موارد ذکر شده، به‌منظور رفع چالش‌ها پیش رو طرح رفع موانع از اقتصاد رقومی تدوین شده است. هدف از این طرح، ایجاد یک چارچوب قانونی مناسب برای حمایت از کسب و کارهای رقومی و

تسهیل فعالیت‌های پلتفرم‌ها و استارت‌آپ‌های نوآور در ایران است. این طرح به صورت کلی شامل موارد زیر است:

۱. تقویت هماهنگی و کاهش تعدد رگولاتورها: با هدف رفع مشکلات موجود در زمینه نظارت و انحصارگرایی، طرح پیشنهاد می‌دهد که اعطا مجوز فعالیت مطابق با الزامات مقرر در قانون نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۸۲، و تعیین ضوابط فعالیت توسط دستگاه اجرایی ذی ربط و با تایید معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور صورت پذیرد.
۲. به‌روزرسانی و تکمیل قوانین تجارت الکترونیک: با هدف شفاف‌سازی چارچوب‌های قانونی برای پلتفرم‌ها و کسب‌وکارهای رقومی، قوانین موجود باید به‌طور مداوم به‌روز شوند و به‌ویژه در زمینه هوش مصنوعی، فین‌تک، و داده‌های کلان، به‌طور ویژه مورد توجه قرار گیرد.
۳. افزایش حمایت‌های دولتی و خصوصی: فراهم آوردن زیرساخت‌های مناسب پردازش داده و افزایش سرمایه‌گذاری در بخش‌های نوآورانه با هدف ایجاد انگیزه برای نوآوری و ارتقای کیفیت خدمات رقومی.
۴. حمایت از دسترسی به داده‌های کلان: ایجاد بسترهای قانونی برای دسترسی کسب‌وکارهای رقومی به داده‌های عمومی، از جمله داده‌های دولتی و داده‌های تولیدشده توسط دستگاه‌های اجرایی، برای کمک به رشد پلتفرم‌های داده‌محور.

اقتصاد رقومی به‌عنوان یکی از ارکان توسعه پایدار در دنیای امروز، نیازمند حمایت‌های قانونی، نظارتی و زیرساختی از سوی دولت‌ها است. ایران با توجه به ظرفیت‌های بالقوه خود، می‌تواند به یک قطب اقتصادی رقومی در منطقه تبدیل شود. با این حال، برای تحقق این هدف، ضروری است که موانع موجود در مسیر رشد این بخش از اقتصاد شناسایی و رفع شوند. تصویب و اجرای قانون «رفع موانع و توسعه اقتصاد رقومی (دیجیتال)» می‌تواند به‌طور مؤثر به این اهداف کمک کرده و بستر مناسبی برای رشد پایدار و موفق کسب‌وکارهای رقومی فراهم آورد.

تدوین این قانون بر مبنای اصول بالادستی همچون اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، قانون تجارت الکترونیک، قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی و قانون جهش تولید دانش‌بنیان می‌تواند تمامی ابعاد حقوقی، اقتصادی، و فنی را در نظر گرفته و مسیر توسعه اقتصاد رقومی

کشور را هموار گردد. بر این اساس متن ذیل به عنوان طرح رفع موانع و توسعه اقتصاد رقومی (دیجیتال) تقدیم می شود:

سعید رحمت زاده پشتیری - سیدحمیدرضا کاظمی - علی امامی راد - فتح الله توسلی - سالار مرادی - حسینعلی شهریاری - محمدقسیم عثمانی - ابوالقاسم جراره - محمد باقری - ابوالفضل ابوترابی - منصور علیمردانی - مصطفی مطورزاده - محسن فتحی - حاکم ممکن - فرهاد شهرکی - علیرضا نثاری - سیداحسان قاضی زاده هاشمی - آرا شاوردیان - علیرضا منادی سفیدان - رسول بخشی دستجردی - محمدرسول شیخی زاده - عمر علیپورآقدم - علی آذری - هادی محمدپور - سیدابوالحسن مصطفوی غمام - احمد بیگدلی - جبار کوچکی نژادارم ساداتی - نبی اله محمدی - محمدرضا رضائی کوچی - مهدی فلاح - حسین صمصامی مزرعه آخوند - وحید کنعانی کلور - غلامرضا توکل شوریجه - محمد معتمدی زاده - عباس گلو - هاشم خنفری پورجعفری - علی کشوری - رستگار یوسفی - محمد بیات - علی اصغر باقرزاده - حسنعلی محمدی - جعفر قادری - مهدی طغیانی - جمشید قائم مقام - سالار ولایت مدار - عثمان سالاری - علی شیرین زاد - مصطفی پوردهقان اردکان - پیمان فلسفی - فرشاد ابراهیم پور نورآبادی - منوچهر متکی - فضل اله رنجبر - سیدمحمد جمالیان - محمود طاهری - فرامرز شاهسواری - علی خزائی - احمد انارکی محمدی - احمد عجم - روح اله ایزدخواه - مجید دوست علی - امیرحسین ثابتی منفرد - محسن زنگنه - عبدالحکیم آق ارکاکلی - بهروز محبی نجم آبادی - هادی هاشمی نیا - موسی غضنفرآبادی - علی خضریان - محمد نصیری - بهنام سعیدی - سیدکریم معصومی خسروآبادی - محمدنور دهانی - ابراهیم نجفی اسپیلی - ولی داداشی - عبدالرضا مصری - اکبر رنجبرزاده - سلمان زارع - رمضانعلی سنگدوینی - احمد مرادی - زهرا سعیدی مبارکه - احد آزادی خواه - فاطمه جراره - زینب قیصری - زهرا خدادادی - رضا علی زاده - مجتبی زارعی - رضا حاجی پور - سیدموسی موسوی - رضا تقی پورانوری - میثم ظهوریان ابوترابی - بهشید برخوردار - سیدمرتضی محمودی - سمیه رفیعی - اردوان اکبرپور - محمد رشیدی - محمد مهدی فروردین - مهرداد گودرزوندچگینی - کامران غضنفری - بابک رضازاده - مهرداد لاهوتی - منصور شکرالهی - سیدمحمد موحد - محمدانور بجازرهی - اسفندیار عبدالهی - محمدجواد عسکری - سیدجواد حسینی کیا - محمد امیر - حسینعلی حاجی دلگانی - سیدحسن هاشمی - علیرضا زندیان - غلامرضا دهقان ناصرآبادی - حسنعلی اخلاقی امیری - محمدصالح جوکار - فاطمه مقصودی

- عباس پاپی زاده بالنگان - حبیب قاسمی - سیدمحمد پاک مهر - محمد رستمی - صدیف بدری -
حسن حسن نتاج صلحدار - فاطمه محمدبیگی - شهین جهانگیری - موسی احمدی - رضا سپه وند -
محمدرضا احمدی سنگر - کمال حسین پور - نصراله پژمان فر

عنوان طرح:

رفع موانع و توسعه اقتصاد رقومی (دیجیتال)

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- اصطلاحات و اختصارات به کار رفته در این قانون در معانی زیر به کار می‌رود:

- ۱- شرکت دانش بنیان: شرکت‌ها و موسسات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۰۸/۰۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۲- دارایی دیجیتال: نوعی دارایی رقومی (دیجیتال) رمزنگاری شده یا غیر رمزنگاری شده است که در بستر پایگاه داده اشتراکی به صورت متمرکز یا غیر متمرکز ایجاد و به صورت متمرکز یا غیر متمرکز مبادله می‌شود.
- ۳- سکو (پلتفرم): محیط برخط چند-وجهی که با وضع قواعد فنی یا تجاری، عرضه-کنندگان و متقاضیان کالا، خدمت، محتوا و دارایی دیجیتال را به یکدیگر متصل می‌کند و می‌تواند خدمات مکمل را نیز ارائه دهد.
- ۴- دستگاه‌های اجرایی: وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی زیرمجموعه قوه مجریه و شرکت‌های دولتی موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۰۱/۰۶ و موضوع ماده (۴) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۰۷/۰۸؛
- ۵- معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور؛
- ۶- اقتصاد رقومی: مجموعه‌ای از فعالیت‌های اقتصادی که اساساً بر تولید، پردازش، توزیع یا بهره‌برداری از داده و فناوری اطلاعات و ارتباطات و دارایی دیجیتال در بستر فضای مجازی استوار است؛
- ۷- کسب‌وکار رقومی: شخص حقیقی یا حقوقی که بیش از ۵۰ درصد فروش یا گردش مالی سالانه خود را از عرضه کالا یا خدمت از طریق بسترهای رقومی به دست آورد؛

فصل دوم: مسائل عمومی کسب‌وکارهای رقومی

ماده ۲ - به منظور تسهیل در نحوه فعالیت و اخذ مجوز کسب و کارهای رقومی، سکوی رقومی با دریافت مجوز ذیل قانون نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۸۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، اعم از این که حوزه فعالیت آن‌ها دارای قانون خاص باشد یا نباشد، در چارچوب قانون تجارت الکترونیکی مجاز به فعالیت هستند و الزام این سکوها به دریافت مجوز جدید برای فعالیت ممنوع می‌باشد. تدوین ضوابط فنی حسب مورد و براساس صلاحیت‌های قانونی دستگاه اجرائی مرتبط، به صورت مشترک توسط دستگاه اجرائی و معاونت تهیه و مطابق با ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (اصلاحی ۱۵ / ۱۱ / ۱۳۹۹) و با تایید بالاترین مقام اجرایی هر دو نهاد تصویب و در روزنامه رسمی منتشر می‌گردد و سکوها ملزم به رعایت آن‌ها خواهند بود. عدم تدوین یا انتشار ضوابط فنی مزبور در روزنامه رسمی کشور، هیچ یک مانع از فعالیت سکو در حوزه مربوطه نیست.

ماده ۳ - دستگاه‌های اجرایی، قوه قضاییه و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظفند پیش از طرح هرگونه دعای حقوقی و قضایی به طرفیت هر کسب و کار رقومی یا سکوهایی دارای مجوز از مراجع ذیصلاح، تأییدیه موردی طرح دعوی را حسب نهاد حقوقی بالادست از معاونت حقوقی ریاست جمهوری، معاونت حقوقی و امور مجلس قوه قضائیه و شورای نظارت بر سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران اخذ کنند. کلیه مراجع قضایی و شعب تعزیرات حکومتی موظف‌اند در صورت طرح دعوی از سوی دستگاه‌های اجرایی صدرالذکر به طرفیت هر یک از سکوها، تأییدیه طرح دعوی را از مراجع مذکور استعلام و در صورت عدم ارائه تأییدیه مذکور، قرار عدم استماع صادر نمایند.

ماده ۴ - در راستای اجرای قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی، کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی (موضوع مصوبه جلسه ۵۴ شورای عالی فضای مجازی) با مشارکت دستگاه‌ها و نهادهای مشمول این قانون، مکلف است ظرف شش ماه فهرست داده‌های پایه عمومی مورد نیاز سکوهایی رقومی را احصا و انتشار برخط آن‌ها را از طریق گذرگاه عمومی خدمات دولت در مرکز ملی تبادل اطلاعات برقرار سازد

الف) تعیین تعرفه کلیه استعلامات و تبادل داده مندرج در این ماده بر عهده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است. سازمان برنامه و بودجه مکلف است درآمد حاصل را به عنوان ردیف اختصاصی همان دستگاه در لوایح بودجه درج کند وضع و اخذ هرگونه تعرفه‌ی مزاد برای خدمات از سکوها ممنوع است.

ب) دستگاه‌های اجرایی مجازند مطابق بند «ج» ماده (۶۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، سایر داده‌های خارج از شمول این ماده را از طریق قراردادهای دسترسی یا تبادل داده با

متقاضیان (با اولویت شرکت‌های دانش‌بنیان) با استفاده از گذرگاه عمومی خدمات دولت در مرکز ملی تبادل اطلاعات منعقد و اجرا کنند.

ماده ۵- به منظور تسهیل پذیرش کسب‌وکارهای رقومی در بازار سرمایه و رفع موانع تأمین مالی و ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان بورس و اوراق بهادار، در چارچوب ظرفیت قانونی بند (چ) ماده ۶۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت، نسبت به تسهیل ایجاد بهابازار تخصصی (بورس) در حوزه اقتصاد دیجیتال اقدام نماید

الف) معاونت با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف‌اند دستورالعمل‌های لازم برای ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود را ظرف سه ماه پس از ابلاغ قانون تدوین و به تصویب هیئت وزیران برسانند.

ب) کسب‌وکارهای رقومی پذیرفته‌شده در بورس که در حوزه‌های فناوری‌های نوین فعالیت می‌کنند، مجاز به انتشار اوراق بهادار با پشتوانه دارایی‌های نامشهود خود خواهند بود، مشروط بر رعایت قوانین و مقررات مربوطه و با تأسیس صندوق‌های تأمین مالی پروژه‌ای مطابق با ماده (۱۴) قانون «تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها». همچنین، در راستای اجرای بند «ت» ماده (۶) قانون «جهش تولید دانش‌بنیان» و بند «پ» ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم، شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌های رقومی از معافیت‌های مالیاتی و مشوق‌های مالی برای جذب سرمایه‌گذاری برخوردار خواهند بود.

تبصره ۱: دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۵) این قانون و سایر نهادهای ارائه‌دهنده تسهیلات، ضمانت‌نامه و خدمات اعتباری، مکلف‌اند امکان صدور انواع ضمانت‌نامه، اعطای تسهیلات، و تأمین مالی مبتنی بر بازار سرمایه را برای سکوه‌های رقومی و شرکت‌های دانش‌بنیان، از طریق توثیق دارایی‌های نامشهود مطابق با الزامات و استانداردهای مصرح در مواد (۷) و (۹) قانون «تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها» فراهم آورند.

ماده ۶- به منظور صیانت از رقابت عادلانه در اقتصاد رقومی، شورای رقابت مکلف است ظرف یک سال از لازم‌الاجرا شدن این قانون با تصویب یک دستورالعمل مجموعه‌ای از شاخص‌ها برای تعیین سکوه‌های رقومی دارای موقعیت مسلط اقتصادی را تعیین کرده و سالانه فهرست سکوه‌های رقومی دارای موقعیت مسلط اقتصادی را منتشر نماید؛ سکوه‌های مندرج در این فهرست مشمول الزامات زیر می‌شوند:

الف) هرگونه تحریک، ترغیب یا وادار ساختن کاربران تجاری به استنکاف از معامله یا محدودکردن معاملات آن‌ها با سکوه‌های رقیب یا دیگر بسترهای ارائه خدمات کاربر تجاری اعم از حضوری یا الکترونیکی توسط سکوی دارای موقعیت مسلط اقتصادی مصداق قسمت (۲) بند (ط) ماده (۴۵) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی است.

ب) هرگونه تحمیل شرایط ارائه یک کالا یا خدمت به هر نحو که سلب‌کننده اختیار و آزادی کاربر تجاری برای فعالیت مستقل باشد یا سلب‌کننده حق او در تعیین شرایط ارائه کالا و خدمت در سایر بسترها اعم از حضوری یا الکترونیکی متعلق به خود او یا به واسطه دیگر سکوها باشد. مصداق قسمت (۲) بند (ط) ماده (۴۵) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی است.

ج) سکوهای دارای موقعیت مسلط اقتصادی موظف هستند کلیه توافقات ادغام، تملک و توافقاتی که منجر به ایجاد و تشکیل یک شخصیت حقوقی جدید می‌شود را به اطلاع شورای رقابت رسانده و پیش از انعقاد آن، از این شورا کسب اجازه کنند. شورای رقابت موظف است پس از آنکه از این توافقات به هر نحو مطلع شد، ضمن ابلاغ به طرفین، رسیدگی خود را در خصوص بررسی انطباق آن با ضوابط رقابتی مندرج در ماده (۴۷) و (۴۸) قانون و احتمال ایجاد محدودیت اساسی برای رقابت آغاز کند. تصمیم شورا تابع معیارهای مندرج در دستورالعملی خواهد بود که شورا موظف است ظرف سه ماه از آغاز رسیدگی، تصمیم خود این قانون به تصویب رسانده و منتشر نماید. شورا موظف است ظرف سه ماه از آغاز رسیدگی، تصمیم خود را به همراه دلایل و مستندات مشروح خود اتخاذ نماید. سکوت شورا در مدت زمان مقرر به منزله تأیید و جواز اجرای توافق مربوطه خواهد بود.

تبصره ۱- شورای رقابت موظف است فهرستی تفصیلی از اعمال مصداق سوءاستفاده از موقعیت مسلط مورد اشاره در بند (ط) ماده (۴۵) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی توسط سکوهای دارای موقعیت مسلط اقتصادی را جهت تسریع رسیدگی به شکایات مرتبط با سوءاستفاده از موقعیت مسلط تدوین کند.

تبصره ۲- شورای رقابت می‌تواند حسب مورد و با احراز شرایط مقرر در قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب ۱۳۷۹، در فرایند رسیدگی به شکایات از سکوهای دارای موقعیت مسلط اقتصادی، اقدام به صدور دستور موقت توقف رویه‌های مظنون به رویه‌های ضدرقابتی توسط یکی از قضات شورای رقابت جهت بررسی بیشتر و جلوگیری از آسیب‌های رویه‌های ضدرقابتی کند. در صورت تخطی سکوها از مفاد دستور موقت صادره، شورای رقابت می‌تواند به ازای هر روز تخلف، جریمه‌ای به میزان یک تا ۵ درصد از گردش مالی روزانه سکوها در نظر گیرد.

تبصره ۳- در صورت نقض ممنوعیت‌های ماده (۴۵) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی توسط سکوهای رقومی دارای موقعیت مسلط اقتصادی، شورای رقابت می‌تواند علاوه بر دستور توقف رفتار ضدرقابتی، نسبت به تعیین جریمه‌های نقدی تا سقف ده درصد از گردش مالی سالیانه آخرین سال مالی برای سکوی متخلف اقدام کند.

پ) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است ظرف سه ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون، سازوکار فنی لازم برای تضمین دسترسی غیرتبعیض‌آمیز سکوه‌های کوچک و نوآور به زیرساخت ارتباطی، خدمات ابری و درگاه‌های پرداخت را تدوین و پس از تأیید شورای رقابت ابلاغ نماید. کلیه ارائه‌دهندگان این خدمات اعم از شبکه بانکی و زیرساختی کشور موظف به ارائه خدمات به سکوه‌های رقمی دارای مجوز هستند. امتناع از ارائه خدمت یا قطع آن، صرفاً با ارائه دلایل مستند و مستدل مبنی بر نقض قوانین از سوی سکو رقمی مجاز است.

ماده ۷- به منظور توسعه اشتغال و رشد اقتصادی از طریق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی مطابق با بند 'ت' ماده ۴۸ قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، اعمال هرگونه قیمت‌گذاری دستوری، تعیین سقف یا کف تعرفه، یا صدور شیوه‌نامه یا ضوابط الزام‌آور برای تعیین قیمت یا سقف خرید و فروش در سکوه‌های رقمی جز در مواردی که شورای رقابت، به استناد بند (۵) ماده (۵۸) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، وجود قدرت انحصاری و ضرورت مداخله را احراز کند، ممنوع است.

ماده ۸- به منظور افزایش سهم اقتصاد رقمی (دیجیتال) از تولید ناخالص ملی مطابق با بند 'ت' ماده ۶۶ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای) و معاونت مکلف‌اند «برنامه ملی مهارت‌های اقتصاد دیجیتال» را ظرف سه ماه تدوین و اجرا کنند؛ این برنامه شامل دوره‌های کوتاه‌مدت و کارآموزی در حوزه‌های توسعه نرم‌افزار، تحلیل داده، امنیت سایبری و مدیریت پلتفرم‌ها بوده و باید سالانه دست‌کم پنجاه‌هزار نفر را پوشش دهد.

الف) منابع مالی اجرای این ماده از محل ردیف ارتقای مهارت نیروی انسانی مندرج در قانون بودجه سنواتی و سهم بیست درصدی تسهیلات اشتغال موضوع تبصره (۱) بند «الف» ماده ۳۲ قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، تأمین و در قالب «وام آموزش مهارت دیجیتال» و «یارانه آموزشی» به متقاضیان پرداخت می‌شود.

ب) دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی دولتی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد مکلف‌اند با استفاده از ظرفیت بند «ب» ماده ۶ قانون جهش تولید دانش-بنیان، مراکز مشترک آموزش و نوآوری دیجیتال ایجاد و در اولویت پذیرش نخبگان و متخصصان اقتصاد دیجیتال، حمایت مالی و زیرساختی فراهم کنند.

تبصره - گزارش پیشرفت اجرای این ماده هر شش ماه توسط وزارت علوم و معاونت به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود.

فصل سوم: احکام اختصاصی کسب و کارهای رقومی

ماده ۹- به منظور ایجاد سازوکارهای توسعه سکوهای رقومی فعال در زمینه ارائه خدمات فناوری مالی، بانک مرکزی، سازمان بورس و اوراق بهادار و بیمه مرکزی مکلف‌اند ظرف شش ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون، ضوابط فنی فعالیت، نظارت و انضباط مالی برای کسب و کارهای رقومی حوزه فناوری‌های مالی تحت صلاحیت خود (به ترتیب نظام‌های پرداخت و رمزپول و سایر رمز‌دارایی‌هایی با کارکرد پرداخت رسمی در مبادلات داخل کشور، سکوهای رقومی فعال در بازار سرمایه و سکوهای رقومی فعال در حوزه بیمه) را با رعایت چارچوب محیط آزمون تنظیم‌گری، مطابق با مفاد ماده ۲ این قانون تدوین، تصویب و منتشر نمایند؛ هرگونه وضع مجوز یا مقرر مضعف در این حوزه‌ها توسط سایر دستگاه‌های اجرائی ممنوع و بلااثر است.

تبصره ۱- توسعه خدمات و محصولات جدید در این حوزه، در صورتی که ضوابط مربوط به آن در مقررات مصوب پیشین دستگاه‌های اجرائی ذی‌صلاح پیش‌بینی نشده باشد، مشروط به اخذ مجوز و رعایت قوانین و مقررات جاری، مطابق ماده (۲) این قانون، تا زمان تدوین، تصویب و ابلاغ ضوابط فنی توسط مراجع ذی‌صلاح، مجاز خواهد بود.

تبصره ۲- تأخیر یا استنکاف از ابلاغ ضوابط فنی در مهلت مقرر، یا ایجاد هرگونه محدودیت و ممانعت از فعالیت قانونی سکوهای رقومی پیش از ابلاغ ضوابط مزبور، موجب مسئولیت انتظامی بالاترین مقام دستگاه ذی‌ربط مطابق قوانین و مقررات مربوط خواهد بود و مقررات موازی صادره در این خصوص مستوجب ابطال توسط دیوان عدالت اداری است.

ماده ۱۰- به منظور توسعه نظام حمل‌ونقل هوشمند و ارتقای بهره‌وری زنجیره لجستیک، سکوهای برخط ارائه‌دهنده خدمات حمل‌ونقل کالا از قید حداقل فضای فیزیکی یا تملک وسیله نقلیه مندرج در ماده (۲) قانون «الزام شرکت‌ها و مؤسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از صورت‌وضعیت مسافری و بارنامه» (مصوب ۱۳۷۹) مستثنی گردیده و مجازند بارنامه الکترونیکی را در سراسر کشور صادر نموده و عملیات توزیع بار را به صورت هوشمند مدیریت نمایند.

تبصره ۱- صدور هرگونه مجوز مضعف یا وضع محدودیت اضافی برای فعالیت سکوهای موضوع این ماده از سوی سایر دستگاه‌های اجرائی تنها با رعایت ضوابط مندرج در ماده ۲ این قانون امکان‌پذیر است.

ماده ۱۱- به منظور توسعه سکوهای رقومی فعال در موضوع معاملات، بازنگاری آیین‌نامه فعالیت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت حراج و عمل به احکام اصل ۱۳۸ قانون اساسی، وزارت صنعت، معدن و تجارت ظرف شش ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون موظف است امکان انجام تمام معاملات قابل برگزاری

در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) از قبیل مناقصه، مزایده، حراج و خرید جزئی و متوسط به غیر از معاملات موضوع تبصره (۲) ماده (۵۰) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور را با رعایت ملاحظات امنیتی و محرمانگی اطلاعات اشخاص با محوریت سامانه مذکور از طریق سکوها فراهم کند. انجام معاملات مذکور از طریق سکوه‌های رقومی باید به نحوی انجام شود که:

الف) تمام فرایندهای معامله در ستاد از قبیل انتشار آگهی، امکان مشاهده پیشنهادهای قیمت ارائه شده و ارائه پیشنهاد قیمت جدید و پرداخت و دریافت مبالغ معامله از طریق سکوها قابل انجام باشد؛

ب) امکان ارائه پیشنهادهای قیمت علاوه بر ستاد از طریق سکوها وجود داشته باشد و همه شرکت کنندگان در معامله بتوانند تمامی پیشنهادهای را به صورت برخط و آنی مشاهده کنند؛

ماده ۱۲- به منظور توسعه سکوه‌های رقومی فعال در حوزه مسیریابی برخط و کاهش تصادفات رانندگی در نقاط حادثه‌خیز کشور، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور مکلفند موقعیت مکانی این نقاط را از طریق گذرگاه عمومی خدمات دولت با سکوه‌های ارائه‌دهنده خدمات مکان‌یابی و مسیریابی به اشتراک گذارند.

ماده ۱۳- به منظور افزایش سهم سکوه‌های رقومی فعال در حوزه خدمات سلامت، کلیه صندوق‌های بیمه‌گر پایه و تکمیلی درمان اعم از دولتی و غیردولتی از جمله سازمان بیمه سلامت ایران، سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح، سازمان تأمین اجتماعی موظف اند امکان ثبت نسخه الکترونیکی و مشاهده سابقه پرونده الکترونیکی برای پزشک معالج را از طریق سکوه‌های اینترنتی بخش خصوصی دارای گواهینامه تطابق با استانداردهای پرونده الکترونیک، فراهم نمایند.

تبصره ۱- به منظور اجرای کامل نسخه الکترونیکی، بند ب ماده ۶ قانون تجارت الکترونیکی مصوب سال ۱۳۸۲ نسخ می‌شود.

تبصره ۲- سکوه‌های اینترنتی بدون نیاز به تاسیس موسسه پزشکی موضوع ماده ۱ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و داروئی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ و بدون دخالت در امور آن موسسات، می‌توانند بستر معرفی، عرضه و توزیع کلیه خدمات و محصولات سلامت محور باشند.

ماده ۱۴- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، شهرداری‌ها و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف‌اند، حداکثر ظرف شش ماه از لازم الاجراء شدن این قانون، به ترتیب امکان ارائه خدمات دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیردولتی، دفاتر الکترونیک شهر و دفاتر خدمات الکترونیکی انتظامی (پلیس+۱۰) را برای عموم اشخاص از طریق سکوه‌های بخش خصوصی به صورت آنی و

غیرحضورى فراهم سازند. ارائه خدمات دفاتر پیشخوان دولت توسط سکوهاى رقومى، مانع تداوم فعاليت آن دفاتر نيست. آيين نامه اجرايى اين ماده ظرف سه ماه، توسط وزارت ارتباطات و فناورى اطلاعات با همكارى وزارت كشور و فرماندهى انتظامى جمهورى اسلامى ايران تدوين و به تصويب هيئت وزيران خواهد رسيد.

ماده ۱۵- در راستاى اجراى ماده ۱۰۷ قانون برنامه هفتم پيشرفت، سازمان تامين اجتماعى نيروهاى مسلح موظف است، حداكثر ظرف شش ماه از لازم الاجراء شدن اين قانون، امكان ارائه خدمات دفتر خدمات الكترونيكى نيروهاى مسلح (ساتا) را براى عموم اشخاص از طريق سكوهاى بخش خصوصى به صورت آنى و غيرحضورى فراهم سازند. آيين نامه اجرايى اين ماده ظرف سه ماه، به تصويب ستاد كل نيروهاى مسلح خواهد رسيد.

ماده ۱۶- قوه قضاييه موظف است حداكثر ظرف مدت شش ماه از لازم الاجراء شدن اين قانون، امكان ارائه تمام خدمات قابل ارائه در دفاتر خدمات الكترونيك قضايى را با رعايت قانون مديريت داده ها و اطلاعات ملى به صورت برخط، آنى، غيرحضورى و بدون نياز به مداخله عامل انساني از طريق سكوهاى مجاز بخش خصوصى به صورت رقابتي براى استفاده عموم اشخاص فراهم سازد. تبادل داده ها بايد از طريق مركز ملى تبادل اطلاعات صورت پذيرد. در رابطه با پيوست دادخواست ها، نيازى به ارائه «گواهي مطابقت با اصل» موضوع ماده (۵۷) قانون آيين دادرسي دادگاه هاى عمومى و انقلاب (در امور مدنى) حين ثبت نيست. آيين نامه اجرايى اين ماده ظرف مدت سه ماه به تصويب رئيس قوه قضاييه مى رسد.

ماده ۱۷ - به منظور ارتقاى زيرساخت هاى خدمات مالياتى و خودكارسازى فرايندهاى مرسوم با استفاده از ظرفيت سكوهاى رقومى، وزارت اقتصاد با همكارى معاونت مكلف است با هدف افزايش دقت و حداقل رساندن نياز به دخالت عامل انساني، زيرساخت ها و اقدامات لازم جهت شكل گيرى سكوهاى هوشمند خوداظهاري مالياتى را فراهم سازد.

سيستم ارزيايى و پايش هوشمند عملكرد مأموران مالياتى را مبتنى بر فناورى هاى تحليل داده و هوش مصنوعى پياده سازى كند. اين سيستم بايستى قادر به ارزيايى خودكار عملكرد مأموران بر اساس شاخص هاى كليدى مانند دقت در ارزيايى، سرعت پاسخ گويى، و ميزان رسيدگى به پرونده هاى مالياتى باشد.

ماده ۱۸ - به منظور كاربست فناورى هاى نو در زمينه توسعه خدمات گمركى، گمرك جمهورى اسلامى ايران مكلف هستند با همكارى معاونت سامانه هوشمند نظارت و كنترل گمركى مبتنى بر فناورى بلاك چين و هوش مصنوعى را به منظور تسريع فرآيند ترخيص كالاها و شفاف سازى اطلاعات واردات،

صادرات و ترانزیت طراحی و اجرا نمایند. این سامانه باید قابلیت ردیابی لحظه‌ای، صحت‌سنجی و اعتبارسنجی اسناد گمرکی و نظارت بر فرآیندهای تجاری، پردازش و تحلیل هوشمند داده‌های گمرکی، پیش‌بینی تخلفات گمرکی، کاهش قاچاق کالا و تشخیص ارزش واقعی کالاها راه‌اندازی نماید.

پروژه توسعه سامانه‌های هوشمند شناسایی و بازرسی کالا را با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین تصویربرداری، اینترنت اشیا و یادگیری ماشین در مبادی ورودی و خروجی کشور اجرایی نماید. این سامانه‌ها باید قادر به شناسایی خودکار کالاها، ارزیابی ریسک و تسریع فرآیندهای بازرسی و ترخیص باشند.

ماده ۱۹- به‌منظور و کاهش منازعات حقوقی ناشی از عدم دسترسی به اطلاعات برخط طرفین قرارداد، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است امکان استعلام برخط و آنی اطلاعات ذیل را برای سکوها فراهم کند:

الف) اشخاص دارای حق امضا در مؤسسات و شرکت‌ها به‌همراه سمت و حدود اختیارات آن‌ها؛

ب) اشخاصی که بر اساس آخرین تغییرات ثبت‌شده اساسنامه شرکت یا مؤسسه دارای سمت هستند (از قبیل اعضای هیئت‌مدیره، مدیرعامل و بازرس) به‌همراه عنوان سمت و حدود اختیارات آن‌ها

ماده ۲۰ - به‌منظور تسهیل آغاز فعالیت کسب‌وکارهای حوزه اقتصاد دیجیتال، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و معاونت مربوط، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، شیوه‌نامه ساماندهی فضاهای کار اشتراکی را تدوین و پس از تصویب هیئت وزیران، به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ نماید.

ماده ۲۲ - در راستای اجرای بند خ ماده ۱۰۷ قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران و کمک به تامین مالی صنعت ساختمان، وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری معاونت علمی فناوری اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، وزارت اقتصاد و دارایی و نظام صنفی کشوری (اتحادیه کسب و کارهای مجازی)، آیین‌نامه اجرایی تامین مالی حداقل ۱۰ درصد از مسکن حمایتی موضوع ماده ۵۰، ۵۱ و ۵۲ قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت را از طریق سکوه‌های خصوصی فروش متری مسکن را پس از ۶ ماه از اجرایی شدن این قانون، تهیه و در هیات وزیران مصوب کند. همچنین آیین‌نامه مربوطه نحوه ارائه وام مسکن جهت پیش خرید متری مسکن از طریق پلتفرم‌های خصوصی را فراهم میکند.

وزارت ارتباطات و فناوری موظف است با همکاری معاونت علمی فناوری اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و سازمان ثبت احوال، آیین‌نامه دسترسی سکوه‌های فروش متری مسکن به اسناد مالکیت، ثبت قرارداد اجاره، مشارکت، فروش و پیش فروش (به صورت دانگی و متری) انلاک را پس از ۶ ماه از اجرایی شدن این قانون، تهیه و در هیات وزیران مصوب کند.

در راستای اجرای بند ب ماده ۵۳ وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری معاونت علمی فناوری اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، وزارت اقتصاد و دارایی، آیین نامه اجرایی قانون پیش فروش ساختمان مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۲ را به نحوی اصلاح کند تا حداقل ۱۰ درصد پیش فروش مسکن از طریق سکوه‌های خصوصی فروش متری مسکن انجام گیرد. آیین نامه مربوطه پس از ۶ ماه از اجرایی شدن این قانون، تهیه و در هیات وزیران مصوب کند.

ماده ۲۱- به منظور جمع‌آوری و بهره‌برداری از داده‌ها و اطلاعات آماری دقیق در فرآیند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری اقتصادی و رفع چالش‌های کشور، کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند سالانه حداقل ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات پژوهشی مصوب خود را به حساب بنیاد ملی علم ایران نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. وجوه واریزی مزبور با همکاری مرکز ملی آمار ایران و از طریق هسته‌های پژوهشی، دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان، برای جمع‌آوری و پردازش داده‌های مرتبط با حوزه مأموریت دستگاه‌های یادشده اختصاص خواهد یافت.

ماده ۲۲- به منظور تسهیل تأمین مالی، توسعه بازار و حمایت از عرضه‌های اولیه و افزایش نقد شوندگی بازار شرکت‌های دانش‌بنیان، فناور و نوآور حوزه اقتصاد رقومی و افزایش نقش اقتصاد رقومی در اقتصاد ملی، شورای عالی و سازمان بورس و اوراق بهادار موظف اند ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون، مقدمات و مجوزات لازم جهت تأسیس یک شرکت تأمین سرمایه تخصصی حوزه اقتصاد رقومی توسط صندوق نوآوری و شکوفایی را فراهم آورند.

ماده ۲۳- در راستای توسعه اقتصاد دیجیتال و حمایت از سکوه‌های بومی موضوع ماده (۵) این قانون، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است امکان نصب اولیه و پیش فرض برنامه‌های کاربردی سکوه‌های مزبور را بر روی تجهیزات الکترونیکی هوشمند وارداتی و تولید داخل، اعم از تلفن همراه، رایانک و تلویزیون هوشمند، با رعایت کامل اصول و الزامات مربوط به حفظ حریم خصوصی کاربران فراهم نماید.

ماده ۲۴- گزارش اجرای این قانون سالانه توسط معاونت با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تهیه شده و در اختیار مجلس شورای اسلامی قرار می‌گیرد.

ماده ۲۵- از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، کلیه مصوبات، آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و ضوابط مغایر با موازین و احکام این قانون بلااثر و ملغی خواهد بود.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح رفع موانع و توسعه اقتصاد

رقومی (دیجیتال) تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

معاونت تدوین و تنقیح قوانین و مقررات
معاونت حقوقی ریاست جمهوری

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی	
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگریده است ☐ گردیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد	
دارای موضوع و عنوان مشخص:	☒ است ☐ نیست
عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق:	☒ است ☐ نیست
دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال:	☒ است ☐ نیست
توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه:	☒ شده است ☐ نشده است
طرح دارای موضوع واحد:	☒ است ☐ نیست
• و ارائه آن در قالب:	☒ ماده واحده ☐ مواد متعدد
• با ایراد مواجه:	☒ نیست ☐ است
بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ:	☒ شده است ☐ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد	
طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام:	☒ مطابقت دارد ☐ تعارض ندارد

دارد ☐	ندارد ☒	۲ طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۳ طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۴ طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۵ طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۶ طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۷ طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۸ طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۹ طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۰ طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۱ طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت :

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

با توجه به دستور معاون محترم قوانین جناب آقای دکتر نوروزی مبنی بر انجام فوری فرآیند طرح پیوست در تاریخ ۲۳ مهر ۱۴۰۴، اظهار نظر کارشناسی اداره کل متعاقباً ارسال می گردد.

تعداد ..... برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

معاونت حقوقی ریاست جمهوری
معاونت تدوین قوانین و مقررات

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

در اجرای بند (۱)		
وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود. ☒	☐ وجود ندارد	۱ در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط
وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود. ☐	☒ وجود ندارد	۲ در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض

در اجرای بند (۳):
نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد ..... برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

ب - سوابق قانونی

قوانین مرتبط به شرح زیر تقدیم می گردد:

عنوان قانون: سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱/۳/۱۳۸۴ مقام معظم رهبری -- منقح ۱۵/۱۱/۱۳۹۶ مصوب: ۰۱/۰۳/۱۳۸۴

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون حمایت از شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوریها و اختراعات مصوب: ۰۵/۰۸/۱۳۸۹

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۰۱/۰۶/۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی== منقح ۱۲/۴/۱۴۰۰ مصوب: ۰۱/۰۶/۱۳۶۶

بخش های قانون: قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۰۱/۰۶/۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی- فصل اول- ماده ۴**قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۰۱/۰۶/۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی- فصل اول- ماده ۴-تبصره

عنوان قانون: قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۰۸/۰۷/۱۳۸۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۴/۱۱/۱۳۹۹ مصوب: ۰۸/۰۷/۱۳۸۶

بخش های قانون: فصل اول -- ماده ۴ --**فصل اول -- ماده ۴ --تبصره ۱ --**فصل اول -- ماده ۴ --تبصره ۲ --**فصل اول -- ماده ۴ --تبصره ۳ -

عنوان قانون: قانون نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۸۲'۱۲'۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی == منقح ۲۴/۱۲/۱۳۸۲ مصوب: ۲۱/۰۶/۱۴۰۰

بخش های قانون: تمام متن